

Obr. 84. Kalná Dolní. Vnitřek farního kostela.

Kalná Dolní.

J. Schaller, Top. d. K. B. XVI., 122; J. G. Sommer, Böhmen III., 181, 228.

KOSTEL SV. VÁCLAVA, farní (byl jím již r. 1377), za husitských časů byl zbořen; r. 1609 Václavem z Valdšteina znovu postaven

a odevzdán českým bratřím. Roku 1723 od hraběte Václava z Morzinu opět nově postaven, při čemž přistavěna byla i věž.

Orientovaná stavba, omítaná stříkanou maltou, stojí nad vesnicí na návrší uprostřed hřbitova; k lodi o třech osách přilehá na západ věž, na východ kněžiště s polygonálním závěrem, na sever sakristie s oratoří.

Kryt na kostele bídlový, na jednopatrové věži kryté osmi-bokou lucernou s cibulovitou báníčkou a na sanktusníku téže formy plechový.

Vchody jsou dva, pod věží a v jižním průčelí, oba v kamenných venýřích, svrchem rovných. Okna jsou vesměs v kamenných ostěních, segmentem přepásaných.

L o d ě kostelní, 17·85 m dlouhá a 10·70 m široká, jest unvitř dělena toskánskými pilastry a sklenuta ve 3 polích valenou klenbou s lunettami. (Obr. 84.)

K n ě ž í š t ě, 11·50 m dl. a 6·70 m šir., oddělené od lodi půlkruhovým vítězným obloukem, zaklenuto v jednom poli křížovou klenbou, v závěru polobání s lunettami. Vítězný oblouk a pas u závěru podporován jest též toskánskými pilastry.

O r a t o ř nad sakristií otvírá se do kněžiště segmentovým oknem.

Obr. 85. Kalná Dolní, Soška P. Marie ve farním kostele.

V ý p r a v a je slušná, barokní.

Na hlavním oltáři stojí v bohatě řezaném rámci pod baldachýnem socha Madonny s Ježíškem 1·30 m vysoká. Dle tradice pochází z kláštera ve Lhotě Klášterské, jenž byl Husity r. 1424 rozbořen. Soška ležela prý přes 200 let v zemi a byla — byvši vyorána — postavena as před sto lety na oltář. Výborná řezba ze XIV. století. Žezlo a korunky jsou z barokní doby. (Obr. 85.) Vedle Madonny stojí sochy sv. Petra a sv. Pavla v životní velikosti; dobré práce z XVIII. stol. Za oltářem visí nový obraz malovaný P. Maixnerem v barokním rámci, anděly zdobeném.

Na severním bočním oltáři obraz sv. Jana Nep. v širokém řezaném rámcí barokním s dvěma anděly po stranách a sochami sv. Václava a sv. Ludmily.

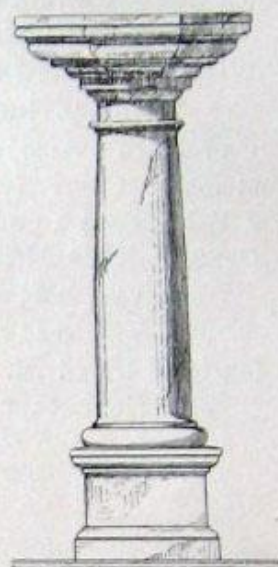
Na jižním bokovém oltáři, rovněž barokním, stojí mezi sochami P. Marie a sv. Jana Mil. pěkně řezaný krucifix; všechny sochy jsou v životní velikosti.

Obrazy sv. Václava a sv. Antonína Pad. visí nad jižním vchodem a pocházejí z kostela z r. 1609.

Kazatelna, dřevěná, spočívá na bílém pískovcovém sloupu toskánském i s profilevaným římsovým 198 m vysokým. Renaissanční tento zbytek kazatelny pochází z výpravy kostela z r. 1609. *) (Obr. 86.)

Křtitelnice cínová, 1.10 m vys., v průměru kotlíku 0.35 m, pochází z r. 1629 a byla obnovena r. 1854. Stojí na třech vysokých nožkách. (Obr. 87.) Víko ukončuje neumělý krucifix.

Monstrance, 0.65 m vys. a 0.32 m šir., měděná a pozlacená, nepravými drahokamy posázená, stojí na oválné, květinovým ornamentem zdobené nožce. Kol lunuly trojí záře z paprskův a dvou

Obr. 86. Kalná Dolní.
Kamený spodek kazatelny
ve farním kostele.

Obr. 87. Kalná Dolní. Křtitelnice ve farním kostele.

věnečkův ornamentálních. Empirová, z první poloviny XIX. století.

Kalichy jsou dva. 1. Vys. 0.26 m a 0.09 m v průměru číšky, měděný a zlacený, zdobený na spodku číše páskem z vína; empirový.

2. Vys. 0.26 m, 0.09 m v prům. číšky, stojí na kulaté nožce cele kvítkovým ornamentem zdobené.

Reliquiář, 0.31 m vysoký a 0.15 m šir., postříbřený; oválná noha 0.13 x 0.10 m v prům. nese polygonální nodus a kosočtvercový reliquiář s věnečkem zlaceným a jiným stříbrným, v němž vsazeny jsou 4 ametysty.

Náhrobek pískovcový 1.72 m dl. a 0.75 m šir. s nápisem:

*) Na této kazatelně kázal dle tradice J. A. Komenský, kterýž se v zdejší krajině delší čas zdržoval před odjezdem svým z Čech.

LETA PANIE 1734 DNE 17 MIESICE MAGE USNUL W PANU WELEBNY
DWOGCTIHODNY A WISOCE UČENY PAN FRANTISSEK ANT. KOLAŘ
FARAŘ KALENSKY.

PAN BUH RACZ MU DATI ODPOCZINUTI WIECZNE A SWETLO
WIECZNE AT MU SWITI NA WEKY WEKUW. AMEN.

Zvony jsou ve věži 3 a v sanktusníku jeden. 1. Vys. 0·70 *m*,
v průměru 0·80 *m*, na plášti na jedné straně krucifix, na druhé znak Vald-
šteinský (čtyři lvi ve čtvrceném štítu) a písmena W z W (= Václav
z Valdšteina) a pod ním nápis: GAN MASLO, GAN MIKVLE Z SLEMENE,
DVSSEK Z KALNE KOSTELNICI A. D 1565.

2. Vys. 0·65 *m*, v prům. 0·74 *m*, holý, bez nápisu.

3. Vys. 0·42 *m*, v prům. 0·46 *m* nese pod korunou nápis: In honore
sancte F (?) efi A. D. MCCCCXXII (= 1522).

4. Nepřístupný; má letopočet 1779 a písmena: F. A. F.

Historická pečeť farního kostela v Dolní Kalné

